

برای تشویق و تحریص محصلین با شرافت و حساس در خارجه صرف نمایند و آنانرا مانند سایر دول در دفتر محصلین رسمی دولتی فلمنداد نمایند تا مساجدات و فداکاریهای ایشان بی اثر و بلا نتیجه نمانده و با روی خوش بوطن عزیز باز گشت و خدمات ملی مشغول شوند.

فائزه سید ابوالفضل طباطبائی

قالی باف

یکی از صنایعی که "بوسیله" ان ایرانیان استعداد ذاتی، هوش، طراحت طبع و مهارت خود را بعالمیان عرضه داشته اند صنعت قالی باف است. همانطور که شعرای عالیقدر ما بلندی فکر، احساسات و عواطف واقعی ما را به دانشمندان علم اشکار ساخته و هاتقسیم که تقاضان زیر دست مهارت و چالاکی ما را عیان نموده قالی بافان ماهر ما هم ثابت کرده اند که ایرانیان نهایت باذوق و باسلیقه اند. چه چیز برای معرف ما بیشتر از این صنعت است؟ بدون اینکه خواسته باشم از مقام شعر یانقاشی و سایر صنایع تlorیفه که باید به تشویق هم کوشید چیزی بکاهم اعتراف میکنم که دیوان یا کلیات شعرای ما را عدهه معددودی میخوانند و آثار تقاضی ما را در موزه ها یا عکسشان را در رسالات جمع قلیلی بیش نمی بینند ولی قالیهای ما که آثار طبع لطیف بافندگان ما است در بازارهای شهر های بزرگ هالم خاص و عام زن و مرد گروه گروه مشاهده نموده به استعداد فطری ما افرینها میگویند. قالی بهترین معرف ما بوده و هست و تا کنون بافندگان

ما گوی سبقت در این خصوص از تمام ملل عالم ربوده اند . وقتی که یکنفر اروپائی یا امریکائی در بالای یک قالی ایرانی ایستاده و با توجه تمام در نقش و بافت اف دقیق شده میخواهد هر چالاکی و ذیر دستی که هست آن پارچه ^{مُهِنَّ} را بدست آرد ب اختیار یک نشاط مخصوصی به من دست داده خوش وقت میشوم ولی فوراً مانند اینکه کاسه ^{آبی} ب روی اتشم ریزند دلتگ و معموم از انجا دور میشوم . سرورمن از انجا است که می بینم هنوز اثار استعداد مانظر اهل عالم را بطرف خود جلب می نماید و رفت قلب و غمگینیم از این سبب است که مشاهده میکنم نزدیک است این افتخار ^{هم} بواسطه عدم توجه و تشویق از ما سلب شود . قالی نه فقط معرف ما است بلکه مال التجار ^ه پر بهائی است که از اف سالی مبالغ کلی عاید تجارت ایرانی میگردد وبالطبع یکی از بزرگترین سرچشمه های ثروت ایران محسوب میشود . ترقی مملکت بیشتر برروی صحنه صنعت است و هر قومی باید بیشتر همت خود را صرف صنعتی کند که در آن استعداد و مهارتی دارد امروز که سر ناصر ایران را فقر عمومی گرفته ، امروز که در عوض کارگر و صنعتکار در ایران یک عدد هوجی و بیکاره روز ایران را تار کرده ایا وقت آن نیست که اولیای امور ^{ایران} تجارت محروم ، سرمایه داران مملکت ما نظر توجهی به قالی باق ^{ایران} نمیند تا هم عدد را از فقر و بیکاری نجات و هم بروت و ابرو ^{ایران} خدمتی کرده باشند . همه منتظر کشیدن راه اهن و استخراج معادن و البته ما منکر نیستیم که تا در ایران راه اهن کشیده نشود و تا معادن ما استخراج نشود محال است سعادت نصیب این ملت بد بخت گردد ولی آیا باید ایرانیان تا آن روز

مسعود از گرسنگی و یکاری تلف شوند؟ ایا نباید اولیای دولت،
 تجار و سرمایه داران فوراً اقدامات برای نگهداری ملت و ترویج
 صنایعی که ممکن است بناشند؟ امروز قالی ایران دارد از اعتباری که
 در قدیم داشته میافتد و ان اولاً بونسله استعمال رنگهای بی پیر
 مصنوعی است و ثانیاً از غفلت و عدم توجه به بافت و نقش است.
 اگر در اینخصوص اقدامات جدی «حملانه فقط بحرف» نشود طولی
 نیکشد که دست بر دست خواهیم زد و از کرده نادم خواهیم گردید.
 چندی قبلی بایکی از بزرگان تجار ایرانی مصر، وطنبرست حقیقی
 جناب اقای میرزا عبدالحمیدیک «اعتماد التجار» مدیر تجارتخانه حاجی
 عبدالکریم بیک کازرونی و اولاده ملاقاتی شد با کمال تاسف اظهار
 میداشتند که نقشهای بسیاری از قالی های شیراز بکلی نامناسب است
 و اگر بدین منوال چندی بگذرد لعله کلی به قالی شیرازی وارد
 خواهد آمد. این حرف فوق العاده ما را متأثر کرد ولی نهایت
 خوشوقت شدیم که شنیدیم حضرت ایشان از فرط وطن پرستی،
 محض تشویق قالی بافان و خدمتی به هموطنان تأمین کارخانه «قالی بافی در
 شیراز نموده و چهار استاد ماهر شیرازی، تبریزی، گرمانی، اصفهانی
 در آنجا بدلگرمی مشغول کارند. تمام امید حضرت ایشان در شیراز
 به جناب اقای حاجی محمد جواد تاجر باشی و اقای زاده ایشان اقای
 میرزا عبدالاحد اردی پادی است که امور این کارخانه را ایشان اداره
 میکنند و تا کنون در پیشرفت آن بسی همت گماشته اند.
 اقای بیک همیشه و در هر مجلس از درستکاری و پشتکار و مساعی
 جیله که اقایان محترم سابق الذکر درخصوص این کارخانه نموده اند اظهار
 قدردانی کرده امیدواراست که به همت ایشان این کارخانه بتواند خدمتی



اقایان اردی بادی و اعضاء محترم کارخانه قالی باف در شیراز

به ایران نماید و شعبه های آن در تمام فارس دائر گردد . منظور جناب اقای میرزا عبد الحمید ییک پیوچوجه فایده بردن از این کارخانه نیست بلکه قصد حمده شان خدمت است و بس .

ما از صمیم قلب اقدام این تاجر محترم را تقدیر و تقدير کرده امیدواریم این کارخانه توسعه یافته باعث تشویق تجارت دیگر گردد ..
همواره به این نکته اشاره کرده ایم که تجارت محترم ایرانی مقیم خارجه اگر چه از وطن خود دور ند ولى همیشه در فکر آبادی این کشورند از آن جمله همانا یکی حضرت اقای عبد الحمید ییک است که از تجارتی است درستکار ، بازیست ، تحصیل کرده و تجربه اموخته امیدواریم هموطنان قدر این گونه وطن پرستان را دانسته تجارت دیگر هم در سایر نقاط ایران همت نمایند تا هر کدام بقدر استطاعت خود بصنعت ایران خدمتی کنند

جناب افای عبدالحید بیک مدیر تجارتخانه کازرونی ، نایب رئیس اطاق
محارقی و انجمن خیر به ایران از منصر ، مؤسس کارخانه قالی بافی در شیراز



در کارخانه قالی بافی شیراز